

روش‌های مطالعه و تحقیق
(برای تدوین مقاله، پایان نامه و کتاب)

www.ketab.ir

مؤلف: رضاعلی کرمی

سرشناسه	کرمی، رضاعلی، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	روش‌های مطالعه و تحقیق (برای تدوین مقاله، پایان‌نامه و کتاب)/مؤلف رضاعلی کرمی.
مشخصات نشر	قم: قلمگاه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۲۴ص.
شابک	: ۳۵۰۰۰ ریال ۹-۲۶-۷۶۸۴-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۲۳-۲۲۴.
موضوع	: تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	: Research -- Methodology
موضوع	: مطالعه و فراگیری
موضوع	: Study skills
موضوع	: نگارش علمی و فنی
موضوع	: Technical writing
موضوع	: پایان‌نامه‌ها -- نویسندگی
موضوع	: Dissertations, Academic -- Authorship
موضوع	: مقاله‌نویسی
موضوع	: Essays -- Authorship
رده بندی کنگره	: ۱۸۰ Q
رده بندی دیویی	: ۰۰۱۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۳۷۶۱۲

www.ketab.ir

انتشارات قلمگاه

روش‌های مطالعه و تحقیق

مؤلف: رضا علی کرمی

ناشر: انتشارات قلمگاه

چاپ: اول / تابستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

صفحه آرا: رضا فریدی

قطع: وزیری

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: قم، بلوار امین، روبروی دبیرستان صدر، مؤسسه میعاد اندیشه اسلامی

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۳۱۰۵۹ ● تلفکس: ۰۲۵-۳۲۹۰۶۵۴۰

وب سایت خرید اینترنتی و اطلاع از سایر عناوین: www.qalamgah.ir

○ حقوق چاپ و نشر محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۶
------------	----

کام اول: آشنایی با مقدمات تحقیق

فصل اول: مفاهیم و کلیات.....	۲۱
------------------------------	----

۱. مفهوم تحقیق.....	۲۱
---------------------	----

۲. اهمیت پژوهش به گفته صاحب نظران:.....	۲۳
---	----

۳. پیامدهای منفی عدم اجرای پژوهش:.....	۲۴
--	----

۴. ضعف‌های مربوط به مسئله پژوهش.....	۲۴
--------------------------------------	----

۵. ضعف‌های مربوط به طرح تحقیق و روش شناسی.....	۲۵
--	----

۶. ضعف‌های مربوط به شخص پژوهشگر.....	۲۵
--------------------------------------	----

۷. مهمترین ویژگیهای تحقیق علمی.....	۲۵
-------------------------------------	----

۸. مزایای تحقیق.....	۲۷
----------------------	----

۹. ویژگی یک محقق.....	۲۸
-----------------------	----

فصل دوم: انواع تحقیق.....	۲۹
---------------------------	----

۱. تقسیم بندی تحقیق بر حسب ماهیت داده.....	۲۹
--	----

۱-۱. تحقیقهای کمی.....	۲۹
------------------------	----

۱-۲. تحقیقهای کیفی.....	۳۰
-------------------------	----

۲. تهیه فیش و طرح تحقیق ۱۷۵
۳. روش مطالعه ۱۷۵
۴. نیاز به مطالعه ۱۷۶
۵. استخراج مطالب ۱۷۶

فصل چهارم: جمع‌آوری اطلاعات با روش میدانی ۱۸۱

۱. مشاهده ۱۸۱
۲. آزمایش ۱۸۲
۳. مصاحبه ۱۸۳
- ۳-۱. انواع مصاحبه ۱۸۳
۴. پرسشنامه ۱۸۶
- ۴-۱. پرسشنامه چیست؟ ۱۸۶
- ۴-۲. انواع پرسشنامه ۱۸۷
- ۴-۳. شیوه ارسال پرسشنامه ۱۸۸
- ۴-۴. جمع‌آوری نامه‌ها ۱۸۹

فصل پنجم: بررسی اطلاعات جمع‌آوری شده ۱۹۱

۱. دسته‌بندی فیش ۱۹۱
- ۱-۱. فواید دسته‌بندی ۱۹۲
- ۱-۲. نحوه دسته‌بندی فیشها ۱۹۲
- ۱-۳. شماره‌گذاری فیشها ۱۹۴
- ۱-۴. کار آماده برای بررسی کلی ۱۹۴

گام پنجم: تدوین و نگارش

فصل اول: تدوین گزارش تحقیق (سمینار) ۱۹۷

۱. تدوین و نگارش از کجا و از کی شروع شود؟ ۱۹۷

۱۹۸	۲. بخش‌های یک تحقیق.....
۱۹۸	۳. اصولی که باید در تدوین رعایت شود.....
۱۹۹	۳-۱. درستی.....
۱۹۹	۳-۲. اصالت.....
۱۹۹	۳-۳. صیقل یافته‌گی.....
۱۹۹	۳-۴. تناسب با سبک و مخاطب.....
۱۹۹	۳-۵. خوش آهنگی.....
۱۹۹	۳-۶. توانمندی.....
۲۰۰	۴. بخش‌های گزارش تحقیق.....
۲۰۰	بخش اول: مقدمه و بیان مسأله.....
۲۰۱	بخش دوم: روش اجرای تحقیق.....
۲۰۲	بخش سوم: بحث و نتیجه‌گیری.....
۲۰۳	بخش چهارم: خلاصه و نتیجه‌گیری.....
۲۰۵	فصل دوم: تدوین کتاب
۲۰۶	۱. رعایت علائم نگارشی.....
۲۰۷	۱-۱. نقطه.....
۲۰۷	۱-۲. ویرگول.....
۲۰۸	۱-۳. نقطه - ویرگول.....
۲۰۸	۱-۴. دو نقطه.....
۲۰۸	۱-۵. نقطه.....
۲۰۹	۱-۶. علامت نقل قول.....
۲۰۹	۱-۷. علامت تعجب و استفهام.....
۲۱۰	۱-۸. علامت سوال.....
۲۱۰	۱-۹. علامت پراکنش و قلاب.....
۲۱۰	۱-۱۰. خط.....

۲۱۱	۱-۱۱. سه نقطه.....
۲۱۱	۲. جنبه‌های تکمیلی ضمیمه‌ای.....
۲۱۱	۲-۱. پیوست‌ها.....
۲۱۱	۲-۲. فهرست مندرجات.....
۲۱۱	۲-۳. واژه‌نامه.....
۲۱۱	۲-۴. فهرست اعلام اشخاص.....
۲۱۲	۲-۵. فهرست اماکن، وقایع، آیات.....
۲۱۲	۲-۶. فهرست منابع و مآخذ.....
۲۱۲	۳. تهیه گزارش تحقیق.....
۲۱۳	فصل سوم: تدوین پایان نامه (رساله نویسی)
۲۱۳	۱. الگوی رساله نویسی.....
۲۱۵	فصل چهارم: تدوین مقاله علمی
۲۱۵	۱. عنوان مقاله.....
۲۱۶	۲. مشخصات مؤلفان.....
۲۱۶	۳. چکیده.....
۲۱۷	۴. کلیدواژگان.....
۲۱۷	۵. پیکره اصلی مقاله.....
۲۱۸	۵-۱. مقدمه.....
۲۱۸	۵-۲. روش شناسی.....
۲۱۸	۵-۳. یافته‌ها / بحث و بررسی / تحلیل نتایج.....
۲۱۹	۵-۴. نتیجه گیری.....
۲۱۹	۵. پیشینه تحقیق.....
۲۲۰	۷. روش.....
۲۲۰	۸. یافته‌ها.....

۲۲۱	 ۹. بحث و نتیجه گیری
۲۲۱	 ۱۰. منابع
۲۲۲	 ۱۱. پیوست ها
۲۲۲	 اعلام تضاد منافع
۲۲۳	 منابع و مأخذ

مقدمه

رویکرد به تحقیق و کنجکاوی از تمایلات عالی انسانی است و عملی نمودن این گرایش درونی پیشرفت‌های زیاد در علوم مختلف را سبب شده است ولی تحقیقات بدون توجه به روش‌های علمی و منطقی دشوار به نظر می‌رسد.

اصول و قوانین علمی عموماً خالص پژوهش‌های دانشمندانی است که روش تحقیق را به کار گرفته‌اند، چنانکه دقیق بیندیشیم پیشرفت‌های علوم مختلف نتیجه و تلاش اصولی و متناسب با روش تحقیق است و روش مطالعه و تحقیق غالباً جدا از هم یعنی در کتاب‌های جداگانه‌ای مطرح گردیده است، مباحث مطرح شده در کتاب حاضر بعد از چندین بار تدریس در دانشگاه‌های مختلف و بحث و گفتگوهای دانشجویان در کلاس سعی بر آن است آنگونه اطلاعاتی از نحوه تحقیق و مطالعه در اختیار دانشجویان گرامی قرار دهد که بتواند جنبه عملی داشته باشد و متناسب با کار تدریس و تألیف و برنامه‌ریزی مورد استفاده علاقمندان قرار بگیرد.

مطالب این نوشته در شش گام تنظیم یافته است:

در گام اول پس از بیان اهداف، مفاهیم و انواع تحقیق به چگونگی انتخاب کتاب و آشنایی با کتاب و کتابخانه و نحوه استفاده از آن پرداخته تا اولین گام شروع در تحقیق را طبق برنامه زمان‌بندی شده، بیان کند.

در گام دوم در مورد انتخاب موضوع و طرح تحقیق و نحوه استفاده از آن توضیح داده

شده و همچنین انواع طرح‌های تحقیق و اجزای آن و شیوه‌های تکمیل کردن آنها را مورد بحث قرار می‌دهد.

در گام سوم روش‌های مختلف مطالعه مانند اجمالی دقیق‌خوانی، عبارت‌خوانی، و خواندن آثار ادبی را یادآور می‌شود تا دانشجویان نحوه مطالعه و کتاب‌خوانی در آموزش و تحقیق را فرا گیرند.

در گام چهارم فیش‌نویسی و آشنای با انواع فیش‌های رایج ذکر گردید، تا دانشجو چگونگی یادداشت‌برداری و بایگانی آن به هنگام مطالعه و تحقیق را بیاموزد. و روش‌های جمع‌آوری اطلاعات به طریق توصیفی یعنی مشاهده، مصاحبه و پرسش‌نامه و شرایط و محاسن و محدودیت‌های هر یک را شرح می‌دهد تا دانشجو برحسب نیاز و متناسب با موقعیت از روش‌های مختلف در شناخت و بررسی و تجزیه و تحلیل مشکلات و پیگیری علت‌ها استفاده نموده اگر خواست قضاوتی نماید قضاوت و اظهار نظر او همراه با دلیل و مدرک بوده و پیشنهادهایش درباره هر مسئله و برنامه‌ای متکی به تحقیق عملی باشد.

در گام پنجم شیوه جمع‌بندی اطلاعات و روش تدوین و نگارش مقاله، متن سخنرانی، کتاب و پایان نامه نویسی آمده است تا هر محقق و مطالعه کننده‌ای بداند چگونه برداشت‌ها، یافته‌ها و مشاهدات خود را به رشته تحریر درآورده دیگران نیز از نوشته‌های او بهره‌مند شده و نیز بفهمند و نتیجه بگیرند.

رضاعلی کرمی